

RTU studiju kurss "Civilā aizsardzība"

0J000 Latvijas Jūras akadēmija

Vispārējā informācija

Kods	LJA158
Nosaukums	Civilā aizsardzība
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācībspēks	Mihails Urbans - Doktors, Docents
Mācībspēks	Jeļena Pundure - Doktors, Asociētais profesors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 1.5 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV, EN
Anotācija	Studiju kurss ietver pamatzināšanas par civilās aizsardzības uzdevumiem, normatīviem aktiem, tiesiskiem pamatiem un organizācijas principiem. Tiek apgūta informācija par dažādiem katastrofu veidiem, kas var apdraudēt cilvēku dzīvību. Apgūstot studiju kursu, studējošie iegūst prasmi rīkoties dabas katastrofas, sprādziena, ugunsgrēka, ķīmiskas bīstamas vielas noplūdes, radiācijas gadījumā, prot evakuēties un izmantot aizsardzības līdzekļus. Nepilna laika neklātienes studijas tiek organizētas pēc individuāli izstrādāta studiju plāna.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis ir sniegt zināšanas un prasmes civilās aizsardzības jomā. Studiju kursa uzdevumi: 1. Sagatavot studentus pareizai rīcībai un uzvedībai katastrofas gadījumā un iespējamās ārkārtējās situācijās. 2. Sniegt zināšanas un rekomendācijas tehnogēno apdraudējumu fundamentālās izcelsmes un to realizācijas shēmas noteikšanai. 3. Dot priekšstatu par bīstamības avotiem un iespējamo seku novērtēšanas iespējām.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Uzdevumi. Civilās aizsardzības sistēma un civilās aizsardzības plāns dzīvesvietā. Dabas katastrofas to ietekme uz dzīvesvietu. Tehnogēnas katastrofas to ietekme uz dzīvesvietu. Riska novērtēšanas metodes un rogrammatūru seku novērtēšanai. Bīstamas ķīmiskas vielas. Apdraudējumi un katastrofas Latvijā un pasaulē. Patstāvīgais darbs. Organizācija. Studenti iepazīstas ar savas pašvaldības civilās aizsardzības sistēmu, organizāciju un vadību. Studenti iepazīstas ar savas dzīvesvietas iespējamajiem dabas apdraudējumiem, analīze aktuālos apdraudējumus. Studenti iepazīstas ar savas dzīvesvietas, mācību vietas iespējamajiem tehnogēniem apdraudējumiem, analīze aktuālos apdraudējumus. Studenti izmantojot riska novērtēšanas metodes un rogrammatūru, novērtē risku dzīves vietai. Studenti identificē bīstamās vielas dzīvesvietā un piedāvā risinājumus, kā samazināt iespējamo bīstamību. Seminārs, studenti sagatavo prezentāciju par katastrofu, avāriju iespējamajiem apdraudējumiem, sekām, kā arī piedāvā risinājumus, kā samazināt apdraudējumu un pareizi reaģēt uz notikumu. Studenti izstrādā civilās aizsardzības plānu dzīvesvietai.

Literatūra	Obligātā / Obligatory: 1. Kusiņš J., Kļava G. Civilā aizsardzība. Mācību līdzeklis. Mārupe: Drukātava 2011, 377 lpp. Papildu / Additional: 1. Civilās aizsardzības un katastrofu pārvaldīšanas likums, Rīga, 05.05.2016. 2. Nolikums par pašvaldības sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijām, MK 26.09.2017. noteikumi Nr.582, 3. Noteikumi par civilās aizsardzības plānu struktūru un tajos iekļaujamo informāciju, MK 07.11.2017. noteikumi Nr.658, 4. Starptautiskās palīdzības pieprasīšanas kārtība, MK 12.12.2017. noteikumi Nr.722, 5. Nolikums par pašvaldības sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijām, MK 28.09.2017. noteikumi Nr.582. 6. Par ārkārtas situāciju un ārkārtas stāvokli. Rīgā, 07.03.2013. 7. Par radiācijas drošību un kodoldrošību. Rīgā, 26.10.2000. 8. ES normatīvie akti (direktīvas atbilstoši ES tiesību aktu direktoriju sadaļām) – attiecīgajās jomās. 9. Civilā aizsardzība (Minimālās prasības civilās aizsardzības kursa saturam vispārējā un profesionālajā izglītībā), Izglītības un zinātnes ministrijas Valsts izglītības centrs, 2011. 81 lpp. 10. Matisane.L. Civilā aizsardzība: minimālās prasības civilās aizsardzības studiju kursa saturam vispārējā un profesionālajā izglītībā (Civilā aizsardzība: minimālās prasības civilās aizsardzības studiju kursa saturam vispārējā un profesionālajā izglītībā). NCE, 2011, 81 lpp. 11. Humānā palīdzība un civilā aizsardzība: atbalsts katastrofu un konfliktu upuriem, apdraudēto personu aizsardzība. Luksemburga: European Union Publishing Office, 2015. 16 lpp. 12. J.Malahova, M.Urbāns, J.Ievins. M.A. Radins. Mūsdienu tendences katastrofu plānošanā un pārvaldībā pasaulē un Latvijā. WSEAS DARĪJUMI par VIDI un ATTĪSTĪBU. E-ISSN: 22243496, 15. sējums, 2019, 1. lpp. 164-175. (CITU, SCOPUS) 13. J. Malahova, M. Urbāns, V. Jemeljanovs. Valsts akciju sabiedrības “Latvijas Dzelzceļš” Jelgavas stacijas radīto potenciālo risku apzināšana un to ietekmes uz vidi, iedzīvotājiem un infrastruktūru izvērtēšana. DOI: 10.22616/ERDev2019.18.N020. Konference: 18. starptautiskā zinātniskā konference Engineering for Rural Development. 20.-22. maijs, 2019. (CITU, SCOPUS) 6. J.Malahova, I.Vilcane, M.Urbans. Tehnogēno risku novērtējums uzņēmumos, kas atgūst nolietotās riepas. DOI: 10.22616/ERDev2019.18.N347. Konference: 18
Nepieciešamās priekšzināšanas	Vispārējās bioloģijas un vides zināšanas.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
1. Civilās aizsardzības sistēmas struktūra, tiesiskie regulējumi, īpaši tiesiskie režīmi (ārkārtējā situācija un izņēmuma stāvoklis), organizācija un vadība.	4	2	4	2
2. Valsts, pašvaldību, juridisko un fizisko personu uzdevumi, tiesības un pienākumi civilās aizsardzības jomā.	2	2	2	2
3. Dabas katastrofas.	2	2	2	2
4. Antopogēnas, tehnogēnas katastrofas.	2	2	2	2
5. Apdraudējuma riska novērtēšana, metodes, programmatūra.	2	2	2	2
6. Bīstamās vielas, to klasifikācija, prasības to glabāšanai un pārvadājumiem.	4	2	4	2
7. Individuālie un kolektīvie aizsardzības līdzekļi, to pielietošana katastrofas gadījumā.	2	2	2	2
8. Pirmās palīdzības sniegšanas prasmes dzīvībai kritiskās situācijās.	4	2	4	2
9. Konsultācija studentiem pirms ieskaitei.	2	0	2	0
Kopā:	24	16	24	16

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Zināšanas. Pārzina galvenos civilās aizsardzības sistēmas elementus valstī, tās uzdevumus, organizācijas principus un struktūru.	Kontrol darbs.
Prasmes. Spēj identificēt iespējamās apdraudējumus valstī, to veidus, raksturojumu, sekas, kā arī prot pielietot iegūtās zināšanas par dabas un tehnogēnas vides apdraudējumiem. Spēj identificēt apdraudējumus un reaģēt uz katastrofu vai to draudiem	Izpildīti mājasdarbi. Piedalīšanās seminārā.
Kompetences. Izprot civilās aizsardzības plānu plānošanas būtību, priekšnoteikumu īstenošanu un plānu struktūru. Spēj novērtēt risku un iespējamās sekas katastrofas gadījumos.	Kontrol darbs.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Aktivitāte nodarbību laikā	10
Mājasdarbi	20
Piedalīšanās seminārā	20
Kontrol darbi	50
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	1.5	1.0	0.0	0.0	*		